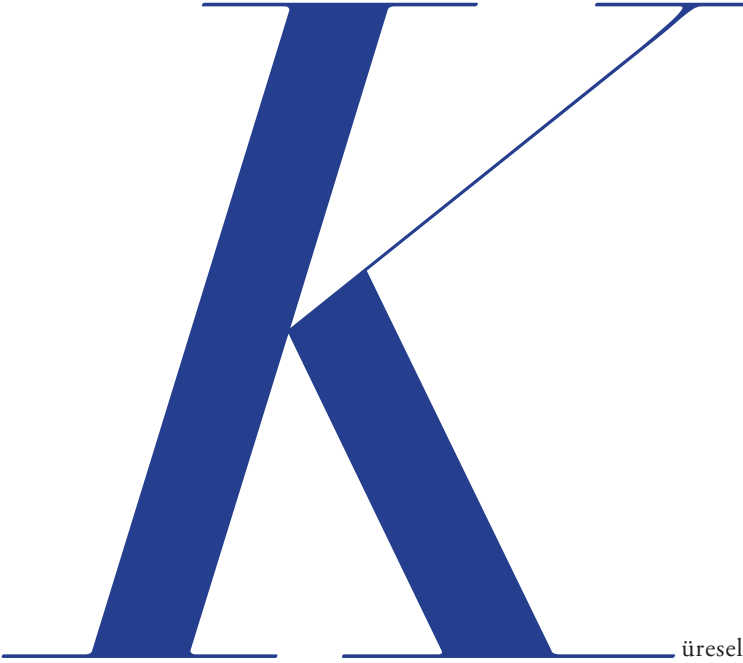

GELECEĞİN

Bir ülke için olduğu kadar, bir kuruluş için de galibiyet ve mağlubiyet, gelişim ve yıkım, özgürlük ve esaret, hayatta kalmak ve yok olmak arasındaki kesin ayrımı, her zaman için bir düşe ve yücelik anlayışına sahip tek kişi belirler: Gerçek bir lider.

üresel

ekonomi; tüm ulusların, dev birlikler kadar büyük şirketlerin, her gün, bir yandan var olan ekonomik sınırları kendi menfaatleri doğrultusunda düzenlerken, bir yandan da yeni ekonomik sınırları belirlemek için birbirleriyle karşı karşıya geldikleri muazzam bir savaş alanının arka planında direniyor. İş dünyasının bu çatışmalarla dolu meydanından tek bir galip çıkar. Diğerleri, tüm yenilenler, galip gelenin savaş arabasına zincirlenerek, köleliğe mahkûm edilir. Kurtulmak için, yeni efendilerinin yapısını benimsemeleri, onun lisanını öğrenmeleri gerekmektedir. Ona hizmet etmek zorundadırlar.

Bir ülke için olduğu kadar bir kuruluş için de, büyük buhran dönemlerinde, galibiyet ve mağlubiyet, gelişim ve yıkım, özgürlük ve esaret, hayatta kalmak ve yok olmak arasındaki kesin ayrımı, her zaman tek bir kişi belirler. Bunu gerçekleştiren asla iki kişi, yüz kişi ya da bin kişi değildir. Olağanüstü niteliklere, yücelik anlayışına ve bir 'düş'e sahip bir birey vardır.

Dünyanın karşı karşıya olduğu krizin, ekonomi ve mali işlerle çok az ilgisi var. İktisadi ve finansal sorunlar, bir şeyin sebebi değildir. Onlar yalnızca sonuç olarak nitelendirilebilir. Gerçekten karşı karşıya olduğumuz durum sağlıklı bireylerin, ahlaki değerlere sahip kusursuz liderlerin yokluğuna dayalı kıtlık ve değerler krizidir.

Liderlik üzerine nehirler dolusu mürekkep akıtıldı, binlerce kitap, makale ve deneme yazıldı. Konu hakkında daha fazla yeni ve özgün şeyler dile getirilemeyeceğini düşünebiliriz. Motivasyon, karar alma, iletişim gibi liderlikle ilgili en can alıcı hususlar, piramitlerin yapıldığı, büyük imparatorlukların oluşturulduğu ve idare edildiği antik zamanlardaki hususlardan farklı değil. Gerçekte, liderliğin özü, onun en derin tabiatı, antik çağ düşünürleri için olduğu kadar günümüz bilim adamları ve sosyal bilimcileri için de hâlâ gizemini korumakta. Bilmeceye sarınmış bir muamma gibi. Bu makaleyi yazmaya başladığımda kendimi, sıradanlığın önemsizliği ve bu gizemin enginliği arasında asılı kalmış bir ip cambazı gibi hissettim. Konunun ehemmiyeti hakkında bir fikir edinebilmek için, tarihin bin yıllık sürecine göz atıp, en kritik anlarda, ölüm kalım meselelerinde, her zaman tek kişinin belirleyici olduğunu görmemiz yeterli olur. Bir kuruluşun ömrü, bir ulusun gelişimi, bütün medeniyetin yaşam mücadelesi, hakiki bir liderin, vizyon sahibi bir kadının veya erkeğin, uygulamacı bir düşleyenin varlığına dayanır.

Bu insanları kim yetiştiriyor?

Trenton üzerine yürüyüşe geçmeyi emreden George Washington'ın gözü kara cesareti olmasaydı, ya da batıya yol olarak doğuya ulaşacağına inanan Kolomb'un parlak çılgınlığı, veya birkaç yıl öncesine kadar kurucusunun ve liderinin yokluğunda iflasını beyan etmeye hazır olan, ancak bu yıl sıralamada Microsoft'u geçerek dünyanın birinci şirketi unvanını kazanan Steven Jobs'ın Apple bilgisayarları olmasaydı, dünya ne halde olurdu? Merak ediyorum, Scipio, sonrasında da Sezar olmasaydı, Roma ne durumda olurdu? Agostino, Domenico ya da Francesco d'Assisi gibi yetenekli yöneticiler olmasaydı, dünyanın en büyük çok uluslu kuruluşu Katolik Kilisesi ne hale gelirdi? Peki ya Mustafa Kemal Atatürk'süz bir Türkiye? Bu aklı selim, bütünleşmiş, vizyon sahibi liderler nereden geliyor? Nasıl düşünüyorlar, nasıl hissediyorlar? Onları kim yetiştiriyor?

Bu özel niteliklere sahip bireyleri 'üretebilmek', onları kendi iradeleri doğrultusunda okullarda ve üniversitelerde şekillendirmek için yol bulabilirsek, yaygın bölgesel yoksulluktan çevre kirliliğine, çatışmalardan suç işlemeye kadar gezegenimizin tüm sorunlarını çözebiliriz. Kusursuz liderleri, uygulamacı düşleyenleri, kasıtlı olarak yetiştirecek bir kapasite, tüm zamanların en büyük bilimsel keşfi olurdu.

Ne yazık ki, liderlik üzerine yazılan binlerce kitap ve dünyanın en iyi üniversiteleri tarafından yürütülen araş-

LİDERLİĞİ

PROF. STEFANO E. D'ANNA
yazar

TOM & DEE ANN MCCARTHY/CORBIS

YILDIZLARA DOĞRU

İmkânsızı düşlemek ve gerçekleştirmek...
Gerçek bir lider, düşlemenin düşmanı
korku ve endişeden arınmıştır.
Çekinmeden yıldızlara uzanır.

BİR DEVRİM DÜŞLEDİM

'Düş'ün, var olan en somut gerçeklik
olduğunu 'anımsayan' bir okul
düşledim.

Ahlaki değerlerle ekonomiyi, eylem ile
düşünsel tasarımı, finansal güç ile sev-
giyi, ahenk içinde harmanlayabilecek
yeni nesil liderler düşledim.

tırma ve çalışmalar, medeniyetimizin ciddi bir biçimde ihtiyaç duyduğu, vizyon sahibi liderlerin nasıl yetiştirileceğine dair, tek bir zerre anlayışın oluşmasını sağlayamamıştır. Onların modası geçmiş yöntemleri, kellik üzerine hekimlik taslayanların sattığı saç çıkarma ilaçlarından daha güvenilir olamaz.

Görünüşe bakılırsa, kadim 'Oluş Okulları'nın felsefi ilkeleri, değer sistemleri ve eğitici yöntemlerinden oluşan o engin miras, sonsuza dek kaybolmuş durumda. Bugün bile, onların öğretileri, sağlamlık ve yenilmezlik üzerine yaptıkları araştırmalar, günümüz ekonomilerinin meydan okumalarına göğüs gerebilecek ve onları yenebilecek beceriyeye sahip liderlerin yetiştirilmesine büyük ölçüde uygunluk sağladı. Düşleyenlerin tek tek şekillendirilebilecekleri, vizyon sahibi kişilerin ve parlak ütopycıların niyetlerine inceleme kazandırabilecekleri cemekeândan oluşturulmuş evrensel bir yuvaya, bir güneş laboratuvarına ihtiyaç var.

Türkiye'ye kilit rol

Bu düşünce doğrultusunda 'Türkiye'nin Gelecek Liderleri' projesini meydana getirdik

BİR KURULUŞUN ÖMRÜ, BİR ULUSUN GELİŞİMİ, BÜTÜN BİR MEDENİYETİN YAŞAM MÜCADELESİ, HAKİKİ BİR LİDERİN, VİZYON SAHİBİ BİR KADININ VEYA ERKEĞİN, UYGULAMACI BİR DÜŞLEYENİN VARLIĞINA DAYANIR.

ve Türk kuruluşlarından European School of Economics Vakfı'na katılarak en iyi Türk öğrencilerin seçilmelerine ve Avrupa'da vizyon sahibi, zamandan bağımsız liderler olarak yetiştirilmelerine imkân sağlayacak finansal kaynakların aktarımı talebinde bulunduk. Bu girişim aynı zamanda, küresel ekonomik kalkınma alanında Türkiye'yi kilit bir rol üstlenmeye götürecektir. (Tempo, Aralık 2009: 'Türkiye için bir Düş')

Projeyle ilk katılan Aras Şirketler Grubu oldu ve bunu takip eden aylarda daha fazla Türk şirketinin desteğini alarak, çeşitli televizyon programları ve basına verdiği röportajlar aracılığı ile 60 bursun verileceği yarışmanın bildirisinde bulunduk. Sonrasında ise, İstanbul, Ankara ve İzmir dahilinde bazı üniversitelerin öğrencilerine

Türkiye'nin gelecekteki lideri olmaları için Avrupa'da eğitim görmelerini sağlayacak 50 bursu duyurmak için bir konferans dizisine başladım.

Türk öğrencilerin katılımı çok coşkulu oldu. Yarışma kurallarına göre, başvuru formlarına, 'Tanrılar Okulu' kitabındaki düşüncelerden esinlenerek, kendi düşleri ve yorumları ile liderlik hakkındaki düşüncelerini içeren bir yazı ilâştirmeleri gerekiyor. Yapılan yüzlerce başvuru arasında çok etkileyici mektuplar okuduğumu söylemeliyim. İlk eleme sonucunda bireysel mülakat yapmak üzere gerçekten çok iyi ve yetenekli 220 öğrenci belirledik. Jürimiz, bu öğrenciler arasından, dünyanın en seçici ve özgün programlarından biri dahilinde Avrupa'ya giderek, Türkiye'nin gelecekteki liderleri olmak üzere yetiştirilmelerine olanak sağla-

yacak bu bursu almaya hak kazanan öğrencileri seçecek. 4 Ekim 2010 tarihinde vizyon sahibi liderlik üzerine oluşturduğumuz bu programın ilk bölümü başlıyor. Gerçek eğitim, kelimenin Latince kökeninde kodlandığı gibi; education, ex duco, yani dışarıya çıkarmak demektir ki, fazladan içerik ve kavramların ilave edilmesinden ziyade, kişinin kendi eşsizliğini, 'düşünü hatırlaması' anlamına gelmektedir. Bu öğrenciler, bu eğitimlerinde çok şey öğrenecek; ancak öğrenmiş oldukları pek çok şeyi de üzerlerinden çıkarıp atacaklar.

Geleceğin lideri neyi öğrenmeli?

NİTELİKSEL EKONOMİ: Geleceğin liderleri, düşlemenin düşmanı olan korku ve endişeden arınmalı, dünyayı değiştirmenin niteliksel bir mesele olduğunu öğrenme-

liler. Bunu gerçekleştirmek, yalnızca yeni bir düşünme tarzı doğrultusunda, vizyonumuzu nasıl yükselteceğimizi öğrendiğimizde mümkün olur. Bu, sadece hesaplara, programlara, matematik ve stratejiye dayalı bir ekonomi anlayışı karşısında 'niteliksel ekonomi' vizyonunun geliştirilmesidir. Nicelik, niteliği ortaya çıkaramaz ve niceliksel ekonomi anlayışı içinde yaşadığımız süreçte de, gezegenimizin bin yıllık sorunlarına çözüm üretmemiz imkânsızdır.

ÖZ-GÖZLEMLEME: Sıradan bir insan, olumsuz duygu ve düşüncelere sahiptir; dikkatini kendisine yöneltmez ve hoş olmayan duyguların içine sızarak bu duyguların kendisini kirletmesine izin verir. Bu programın seçilmiş öğrencileri, öz-gözlemlemenin, kişinin kendi hissiyatının farkında olmasının muazzam değerini öğrenecekler. Bir lider, kendi tepkilerini gözlemler ve onların nereden geldiklerini, neden o şekilde davrandığını bilir. İçsel çatışmalarına son vermiştir. Duyguları onun düşmanı değildir artık, onlar tarafından yönetilmez.

SORUMLULUK: Bu eğitimde öğrenciler, sorumluluk seviyesinin, bir an için bile olsa düşürülemeyeceğini öğrenecek. Korkunun tek bir zerresinin dahi, oluşunuza sinsice nüfuz etmesine izin veremezsiniz. Bir lider, bütünleşmiş bir kişi, anlak üzüntünün, en hafif kararsızlığın dahi kendi hayatında, şirketinde ve ona bağımlı olan her şey söz konusu olduğunda, yıllar süren bir talihsizlik yaratacağını bilir.

İÇSEL ZAFER: Galibiyet ve güven duygusu bir liderin hiç değişmeyen durumu olmalıdır. Eski Çin geleneklerinde, buhranlı zamanlarda imparatorluk, kıtlık ya da düşman işgali ile karşı karşıya kaldığında, Çin İmparatoru, cennetin oğlu, her şeye açılan kapılarla karşılaşmak için sarayın en gizli odalarına çekilirdi. İnsanüstü erdemleri, hareketsiz ve güneyle bakan bedeniyile tüm imparatorluğun cennetin hükmü ile uyum içinde olduğundan emin olurdu. Karşılaşmış olduğu zorlukların, kendi bütünlüğündeki düşüşün göstergesi olduğunu ve zaferin en başta kendi özünde kazanılması gerektiğini bilirdi.

"Setler yıkılıp sel yaklaştığında, barbar kavimlerin saldırıları dünyanın dört bir kenarından yağmaya başladığında, lidere bahşedilen 'seyyar cennet' kaybedilmiş demektir; ancak onun kendi bütünlüğünü geri kazanması, felaketleri tersine çevirebilir." (Tanrılar Okulu - Sinedie Yayınları, 2009) □